

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 398/2013-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. A. P., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. J., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 8/2012 z 18. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. A. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2013 doručená sťažnosť JUDr. A. P., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. J., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47

ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 To 8/2012 z 18. decembra 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 T 7/2005 z 12. mája 2008 (ďalej len „rozsudok z 12. mája 2008“) bol sťažovateľ podľa § 226 písm. c) Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) oslobodený spod skutkov obžaloby po právnej stránke kvalifikovaných ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona a trestný čin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“), ktorých sa mal dopustiť tak, že:

«1.) dňa 05. 06. 1996 v B., ako konateľ spoločnosti A., spol. s r. o., P. som mal uzatvoriť úverovú zmluvu č. 0290904015 so S., a. s. B. na základe, ktorej spoločnosti bol poskytnutý úver vo výške 7.000.000,- Sk na kúpu nákupného strediska S. v P. na par. č. 920, dom súp. 738, katastrálne územie P., evidované na liste vlastníctva č. 3126, a súčasne som mal uzatvoriť mandátne zmluvy a zmluvu č. 0290904015/1 o zriadení záložného práva ku kupovanej nehnuteľnosti, zmluvu č. 0290904015/3 o zriadení záložného práva k nehnuteľným veciam a vystaviť biankozmenku v prospech S., a. s., B. Podmienkou uvoľnenia prostriedkov úveru bankou bolo zo strany obvineného predloženia písomnosti preukazujúcich zápis vkladu záložného práva v katastri nehnuteľnosti k vyššie konkretizovanej nehnuteľnosti v prospech S., a. s., B., v súvislosti s čím som mal predložiť S., a. s. zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti so sfalšovanou okrúhlou pečiatkou Katastrálneho úradu v K., Správy katastra P. a sfalšovaným podpisom JUDr. E. Ď., zamestnanca uvedeného katastrálneho úradu a sfalšovanou pečiatkou toho istého úradu, ktorej bolo vpísané povolenie vkladu dňa 21. 06. 1996, pod por. č. V-942/96, návrh na vklad záložného práva k nehnuteľnosti do katastra so sfalšovanou prezenčnou pečiatkou Katastrálneho úradu v K., Správy katastra P., do ktorej bolo vpísané číslo konania 4571/96,

zo dňa 06. 06. 1996 a sfalšovaný výpis z listu vlastníctva č. 3126 zo dňa 21. 06. 1996, v ktorom ako ťarcha bolo vyznačené záložné právo k predmetnej nehnuteľnosti v prospech S., a. s., B. a bol opatrený okrúhlou pečiatkou Katastrálneho úradu v K., Správy katastra v P. a podpisom L., hoci záložná zmluva o zriadení záložného práva ani návrh na vklad záložného práva k nehnuteľnosti do katastra nikdy neboli Katastrálnemu úradu v K., Správe katastra P. predložené v dôsledku čoho nebol vykonaný Katastrálnym úradom v K., Správou katastra P., zápis vkladu záložného práva k vyššie konkretizovanej nehnuteľnosti v prospech S., a. s., B., nakoľko jedinou ťarchou na nehnuteľnosti v čase predloženia falšovaného výpisu z listu vlastníctva č. 3126 obvineným bolo záložné právo v prospech M. S. – S., čím takto spôsobil obvinený S., a. s. B. škody vo výške 7.000.000,- Sk.

2.) dňa 10. 03. 1997 v K. ako konateľ obchodnej spoločnosti A., spol. s r. o., P. spolu so svojim bratom I. P. sme mali uzatvoriť zmluvu o poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 3.000.000,- Sk s veriteľom M. S. – S., pričom v prípade sumy vo výške 2.400.000,- Sk išlo o nesplatenú pôžičku poskytnutú spoločnosti veriteľom S. na základe zmluvy o úvere zo dňa 26. 04. 1996. Súčasne bola uzatvorená zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nákupného strediska S., na par. č. 920, dom súp. 738, katastrálne územie P., evidovanú na liste vlastníctva č. 3126. Dňa 27. 03. 1997 obvinený predložil S. zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k vyššie konkretizovanej nehnuteľnosti opatrenej falošnou okrúhlou pečiatkou Okresného úradu v P., odboru katastra s nepravým podpisom O. a falošnou prezenčnou pečiatkou toho istého katastrálneho úradu, do ktorej bolo vpísané „vklad povolený 27. 03. 1997 pod č. V 413/97“ a súčasne predložil sfalšovaný výpis z listu vlastníctva č. 3126, zo dňa 27. 03. 1997, v ktorom v časti B je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti uvedený M. S. – S., čo bolo podmienkou vyplatenia sumy vo výške 600.000,- Sk, hoci zmluva o zabezpečení záväzku prevodom nehnuteľnosti nebola Okresnému úradu v P., odboru katastrálnemu nikdy predložená, v dôsledku čoho ani nedošlo k vyznačeniu M. S. – S., ako vlastníka predmetnej nehnuteľnosti, čím takto spôsobil obvinený M. S. – S. škodu vo výške 600.000,- Sk.»

Podstatou oslobodzujúceho rozsudku z 12. mája 2008 bol skutkový záver spočívajúci v tom, že v konaní nebolo preukázané, že sťažovateľ sfalšoval alebo zadovážil listy

vlastníctva, ktoré predložil finančným inštitúciám so žiadosťou o úver. Krajský prokurátor v Bratislave (ďalej „krajský prokurátor“) podal proti rozsudku z 12. mája 2008 odvolanie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 To 10/2008 z 27. októbra 2009 rozsudok z 12. mája 2008 zrušil a vec vrátil krajskému súdu s usmernením, podľa ktorého má doplniť dokazovanie v intenciách popísaných v tomto uznesení, poukazujúc predovšetkým na svedka L. U., ako aj na iné dôkazy.

Krajský súd sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 7 T 7/2005 z 19. apríla 2010 (ďalej len „rozsudkom z 19. apríla 2010“) opätovne podľa § 226 písm. c) Trestného poriadku spod skutkov obžaloby oslobodil rešpektujúc pritom právny názor najvyššieho súdu, keď vykonal dokazovanie v intenciách rozhodnutia najvyššieho súdu. Krajský prokurátor proti rozsudku z 19. apríla 2010 podal odvolanie č. k. 2 Kv 209/04-85 z 29. apríla 2010.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 To 10/2010 z 26. októbra 2010 zrušil rozsudok z 19. apríla 2010 a vec vrátil krajskému súdu na prerokovanie a rozhodnutie.

Krajský súd sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 7 T 7/2005 z 19. septembra 2012 v spojení s uznesením zo 16. októbra 2012 opätovne podľa § 226 písm. c) Trestného poriadku oslobodil spod skutkov obžaloby, riadiac sa pritom právnym názorom najvyššieho súdu a vykonajúc dokazovanie aj nad tento rámec. Krajský prokurátor podal proti rozsudku z 19. septembra 2012 na hlavnom pojednávaní odvolanie sp. zn. 2 Kv 209/04 z 19. októbra 2012, ktoré následne písomne odôvodnil.

Podanie, ktorým krajský prokurátor písomne doplnil dôvody ním podaného odvolania, sťažovateľovi ani jeho obhajcovi nebolo doručené, a týmto postupom súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania, práva na spravodlivý súdny proces a práva na obhajobu.

Uznesením najvyššieho súdu z 18. decembra 2012 zrušil rozsudok krajského súdu z 19. septembra 2012 a vec vrátil späť krajskému súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie

a zároveň druhým výrokom podľa § 262 Trestného poriadku nariadil, aby vec bola prerokovaná a rozhodnutá v inom zložení senátu, čím došlo k porušeniu sťažovateľovho práva byť odňatý zákonnému sudcovi.

Odôvodnenie uznesenia z 18. decembra 2012 je podľa sťažovateľa nezrozumiteľné, nepreskúmateľné, vydané v rozpore so zákonom a skutkovým stavom a vo vzťahu k výroku, ktorým bolo nariadené prerokovanie a rozhodnutie veci senátom v inom zložení, odôvodnenie úplne chýba. Dôvody uvedené v uznesení z 18. decembra 2012 neobjasňujú dostatočne jeho skutkový a právny základ, skutkové zistenia ustálené vykonanými dôkazmi sú v zjavnom rozpore s výrokom aj odôvodnením tohto uznesenia, ktoré je nepreskúmateľné arbitrárne a porušujúce právo sťažovateľa na spravodlivý proces.

Konanie v predmetnej veci trvá celkovo už 16 rokov, z ktorých osem prebieha pred príslušnými súdmi, pričom pre takúto dĺžku konania neexistuje rozumný a logický dôvod, a v dôsledku uznesenia z 18. decembra 2012 sa navyše bezdôvodne predĺžilo. Z uvedeného vyplýva, že predmetné konanie je poznačené zbytočnými priet'ahmi, resp. že súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci porušili jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Podľa sťažovateľa v predmetnom konaní došlo k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu, pretože dôvodom postupu podľa § 262 Trestného poriadku, ktorým odvolací súd využije svoje oprávnenie a nariadi, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu, môže byť napríklad podstatne odlišný právny názor odvolacieho súdu od názoru senátu alebo samosudcu, avšak nie dôsledné rešpektovanie právneho názoru vysloveného odvolacím súdom pri skoršom prejednaní a vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa. Uvedený postup podľa § 262 Trestného poriadku podľa názoru sťažovateľa je možný pri aplikácii § 264 ods. 1 Trestného poriadku. Samotné ustanovenie § 262 Trestného poriadku však nekorešponduje s čl. 48 ods. 1 ústavy.

Krajský súd v rozsudku z 19. septembra 2012 striktné rešpektoval právny názor, teda pokyny vyjadrené v predchádzajúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, vykonal dôkazy

aj nad rámec nariadených intencií a vyhodnotil ich v súlade so zákonom. S ohľadom na uvedené uznesenie z 18. decembra 2012 porušuje základné právo sťažovateľa nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Postupom najvyššieho súdu, v dôsledku ktorého sťažovateľovi nebolo doručené podanie, ktorým krajský prokurátor doplnil dôvody ním podaného odvolania, ku ktorému sa sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť, keďže najvyšší súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie, práva na obhajobu, ako aj porušeniu princípov kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd svoje rozhodnutie oprel len o jednostranné preskúmanie rozsudku krajského súdu z 19. septembra 2012 z pohľadu podaného odvolania krajského prokurátora bez toho, aby poznal stanovisko sťažovateľa k nemu, a tým porušil jeho základné práva podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru

Najvyšší súd pri rozhodovaní o odvolaní krajského prokurátora proti rozsudku z 19. septembra 2012 nerešpektoval sťažovateľove základné práva vyplývajúce z ústavy, ako ani jeho práva zaručené dohovorom tým, že odôvodnenie uznesenia z 18. decembra 2012 je pre nedostatok dôvodov nepresvedčivé a zjavne neodôvodnené, čím došlo v predmetnom konaní k porušeniu sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Konanie v predmetnej veci trvá už 16 rokov bez toho, aby k tejto dĺžke sťažovateľ prispel svojím správaním. Sťažovateľ sa nachádza v stave právnej neistoty. Na takúto dĺžku predmetného konania niet žiadnych rozumných dôvodov a v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu v predmetnom konaní dochádza k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Sťažovateľ na základe uvedeného ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že uznesením z 18. decembra 2012 boli porušené ich základné práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a 2 i čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) dohovoru, zruší uvedené uznesenie najvyššieho súdu a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 1 a 2 i čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 1,

čl. 38 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) dohovoru. K porušeniu uvedených práv malo dôjsť v dôsledku toho, že:

- odôvodnenie uznesenia z 18. decembra 2012 je nezrozumiteľné, arbitrárne, nepreskúmateľné, vydané v rozpore so skutkovým stavom a vo vzťahu k výroku týkajúcemu sa prikázania veci inému senátu odôvodnenie úplne chýba, čo je v rozpore s právom na spravodlivé súdne konanie;

- výrokom, ktorým podľa § 262 Trestného poriadku nariadil, aby bola vec sťažovateľa prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu, došlo k porušeniu jeho práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi;

- sťažovateľovi nebolo doručené podanie, ktorým krajský prokurátor doplnil dôvody podaného odvolania sp. zn. 2 Kv 209/04 z 19. októbra 2012, čím došlo k zásahu do zásad kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania, ale aj k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie a práva na obhajobu;

- konanie v predmetnej veci trvá neprimerane dlho a je poznačené zbytočnými priet'ahmi, čím došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

K sťažovateľovej námietke porušenia podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ namietal nedostatočnosť a arbitrárnosť odôvodnenia uznesenia z 18. decembra 2012.

Ústavný súd preskúmal obsah odôvodnenia uznesenia z 18. decembra 2012, v ktorom v podstatnom najvyšší súd uviedol: „Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal na základe podaného odvolania podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku proti, ktorému mohol odvolateľ podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd sa totiž opätovne nedôsledne vyrovnal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, nevzal do úvahy závery vyslovené (nadriadeným súdom v jeho

predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach, naopak opätovne vykonané dôkazy vrátane výsluchov svedkov na ostatnom hlavnom pojednávaní – B., M., P. a ďalšie novopredložené listinné dôkazy obžalovaným vyhodnotil výlučne v jeho prospech.

Krajský súd okrem toho znova argumentoval, ignorujúc tak úvahy najvyššieho súdu, že L. U. bol znalý dostatočne v problematike podnikania a mal na to aj potrebné finančné prostriedky. Majú o tom svedčiť výpisy z obchodného registra, t. j. že bol členom, alebo predstaviteľom viacerých podnikateľských subjektov.

Krajský súd uvedenú argumentáciu zopakoval aj napriek tomu, že výpisy z obchodného registra, ktoré obžalovaný predložil ohľadne Ladislava Urbana už na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní, a ktoré mali svedčiť o tom, že ide o osobu kvalifikovanú a zbehlú v podnikateľských aktivitách sa ukázali byť zavádzajúcimi, pretože ani v jednom prípade z predložených výpisov nešlo o osobu totožnú s Ladislavom Urbanom, ktorý mal zabezpečovať pre obžalovaného úver. Predmetné výpisy preto bolo možné získať jednoduchým spôsobom z obchodného registra, napr. len zadaním mena L. U. do vyhľadávača. Napriek tomu krajský súd prevzal nekriticky tvrdenie obžalovaného, že L. U. aktívne podnikal tentoraz v ďalších spoločnostiach, o ktorých predložil písomné doklady, bez toho, aby preveril, či vôbec ide o totožnú osobu a ak aj ide, akú vôbec úlohu a odkedy v nich zastával a či sa nejednalo len o úlohu, tzv. bieleho koňa, ako to naznačuje krajský prokurátor vo svojom odvolaní. Predloženie takýchto dôkazov vrátane nových výpisov z obchodného registra preto samo o sebe, bez ohľadu na ostatné dôkazy už vykonané vo veci, nemôže byť takou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá by odôvodňovala rozhodnutie, ktoré učinil krajský súd.

L. U. v čase teraz súdeného skutku bol totiž evidentne bez finančných prostriedkov a neúspešne sa snažil pre seba vybaviť živnostenský list.

Z uvedených dôvodov je možné zhrnúť, že závery najvyššieho súdu prezentované v jeho uzneseniach z 27. októbra 2009, sp. zn. 2 To 10/2008, a z 26. októbra 2010, sp. zn. 2 To 10/2010, nie je potrebné meniť ani v tomto štádiu trestného stíhania, t. j. ani po doplnenom dokazovaní krajským súdom.

Najvyšší súd preto súhlasne s odvolacími námietkami krajského prokurátora musí opätovne konštatovať a zdôrazniť, že krajský súd nevzal do úvahy a ani sa dôsledne

nevysporiadal doposiaľ vo svojom rozhodnutí so všetkými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie resp. vykonané dôkazy vyhodnotil výlučne v prospech obžalovaného.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou krajského súdu, v novom zložení senátu (vzhľadom k opätovným pochybeniam pôvodného senátu, nerešpektovaniu pokynov nadriadeného súdu a prietahom v konaní), dôsledne vyhodnotiť jednotlivé vykonané dôkazy ako aj v ich súhrne podľa § 2 ods. 6 Tr. por., a to aj v rámci pokynov a záverov najvyššieho súdu obsiahnutých v jeho už citovaných rozhodnutiach a vo veci spravodlivo a zákonne rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o odvolaní krajského prokurátora rozhodol, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia z 18. decembra 2012 dospel ústavný súd k záveru, že tento súd uvedené uznesenie náležite odôvodnil. Najvyšší súd svoje rozhodnutie založil na tom, že krajský súd sa nedôsledne vyrovnal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, nerešpektoval závery predchádzajúcich rozhodnutí (zrušujúcich uznesení najvyššieho súdu vydaných v predmetnej veci sp. zn. 2 To 10/2008 z 27. októbra 2009 a sp. zn. 2 To 10/2010 z 26. októbra 2010) a nové dôkazy vykonané v predmetnom konaní vyhodnotil výlučne v prospech obžalovaného. Opätovne poukázal na nedostatočnosť vykonaného dokazovania a na základe toho nesprávne vyhodnotenie a prijatie záverov týkajúcich sa osoby Ladislava Urbana a jeho úlohy, ktorú zohrával pri spáchaní trestného činu, pre ktorý je sťažovateľ obžalovaný.

Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2012 uviedol, ktoré skutočnosti považuje za podstatné pre rozhodnutie v predmetnej veci, usmernil krajský súd, v akom smere dosiaľ ním vykonané dokazovanie považuje za nedostatočné, resp. poukázal úplne konkrétne na nesprávne a jednostranne v prospech sťažovateľa vyhodnotenú dôkazy, ako aj závery z nich vyvedené, o ktoré krajský súd oprel svoj rozsudok z 19. septembra 2012, ako aj na ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých pri svojom rozhodovaní postupoval.

Vo vzťahu k odôvodneniu uznesenia z 18. decembra 2012 sťažovateľ namietal, že výrokom, ktorým podľa § 262 Trestného poriadku najvyšší súd nariadil, aby bola jeho vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu, došlo k porušeniu jeho práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. V tejto súvislosti argumentoval, že najvyšší súd tento svoj výrok týkajúci sa prikázania veci senátu v inom zložení vôbec neodôvodnil, ďalej že uvedené ustanovenie Trestného poriadku sa mohlo najvyšším súdom aplikovať len v spojení s § 264 Trestného poriadku upravujúcim viazanosť súdu, ktorému vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie právnym názorom odvolacieho súdu a jeho pokynmi, a napokon taktiež tým, že uvedené ustanovenie Trestného poriadku je v rozpore s čl. 48 ods. 1 ústavy.

Podľa § 564 ods. 4 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil krajskému súdu na vykonanie konania v prvom stupni nepríslušný súd.

Podľa § 262 Trestného poriadku ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd postupoval v predmetnom konaní v súlade s Trestným poriadkom, o ktorom platí prezumpcia súladu s ústavou a medzinárodnými zmluvami (z čoho treba vychádzať aj v konaní o sťažnosti), a preto námietku ústavnej nesúladnosti § 262 Trestného poriadku s čl. 48 ods. 1 ústavy nemohol považovať za relevantnú.

V súvislosti s ďalšími námietkami sťažovateľa ústavný súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia z 18. decembra 2012, v ktorom vo vzťahu k jeho druhému výroku o prikázaní predmetnej veci senátu v inom zložení najvyšší súd uviedol:

„V ďalšom konaní bude preto povinnosťou krajského súdu, v novom zložení senátu (vzhľadom k opätovným pochybeniam pôvodného senátu, nerešpektovaniu pokynov nadriadeného súdu a prieťahom v konaní), dôsledne vyhodnotiť jednotlivé vykonané dôkazy ako aj v ich súhrne podľa § 2 ods. 6 Tr. por., a to aj v rámci pokynov a záverov najvyššieho súdu obsiahnutých v jeho už citovaných rozhodnutiach a vo veci spravodlivo a zákonne rozhodnúť.“

Z odôvodnenia uznesenia z 18. decembra 2012 je zrejmé, že najvyšší súd dôsledne odôvodnil aj druhý výrok tohto uznesenia, ktorý oprel o dôvody, ktoré sám sťažovateľ vo svojej sťažnosti označil za relevantné pre rozhodnutie o postupe podľa § 262 Trestného poriadku, a síce nerešpektovanie právneho názoru a pokynov odvolacieho súdu súdom, ktorému bola predmetná vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, a zistené prieťahy v konaní.

S ohľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že zo sťažnosti ani z obsahu odôvodnenia uznesenia z 18. decembra 2012 nevyplýva nič, čo by svedčilo o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyvođených najvyšším súdom, a teda o porušení jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K sťažovateľovej námietke porušenia podľa čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 37 ods. 3 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie svojich práv nedoručením podania, ktorým krajský prokurátor doplnil dôvody ním podaného odvolania z 19. októbra 2012.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej vyslovil, že kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 141/08). Takýto zásah možno z hľadiska prípadného poskytnutia ústavnoprávnej ochrany považovať za relevantný iba v prípade, že vyvoláva v osobnej sfére sťažovateľa nie zanedbateľné právne následky. Ak sťažovateľ namietá porušenie svojich ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených práv rozhodnutím orgánu verejnej moci, musí byť tento zásah prípadným zrušením namietaného rozhodnutia odstrániteľný. Táto podmienka však v danej veci nie je splnená, resp. namietaný zásah nedosahuje takú intenzitu, aby vyžadoval ingerenciu zo strany ústavného súdu (uznesenie sp. zn. IV. ÚS 66/2010 z 10. februára 2010).

Zo spisového materiálu v predmetnej veci ústavný súd zistil, že podanie, ktorým krajský prokurátor doplnil dôvody ním podaného odvolania z 19. októbra 2012, nebolo sťažovateľovi ani jeho právnomu zástupcovi doručené, čím došlo k zásahu do jeho procesných práv, ktorého intenzitu je potrebné posúdiť s ohľadom na požiadavku materiálnej ochrany ústavnosti.

Z pohľadu požiadavky materiálnej ochrany ústavnosti je však v tejto súvislosti nepochybne potrebné zdôrazniť skutočnosť, že sťažovateľova sťažnosť smeruje proti uzneseniu z 18. decembra 2012, ktorým sa zrušuje rozsudok krajského súdu z 19. septembra 2012 a vec sa vracia späť na nové prerokovanie a rozhodnutie. Z uvedeného je zrejmé,

že zrušením uznesenia z 18. decembra 2012 sťažovateľ nedosiahne nápravu zásahu do svojich práv, na druhej strane sa mu procesným postupom najvyššieho súdu otvára možnosť predložiť v predmetnom konaní svoje argumenty proti argumentácii krajského prokurátora súdom zúčastneným na rozhodovaní v jeho veci.

S ohľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že uvedeným postupom najvyššieho súdu, v dôsledku ktorého sťažovateľovi nebolo doručené podanie krajskej prokuratúry, ktorým doplnila dôvody podaného odvolania z 19. októbra 2012, nedošlo k zásahu do sťažovateľových práv, ktorý by svojou intenzitou odôvodňoval potrebu vyslovenia porušenia označených práv aj s prihliadnutím na možnosť odstránenia následkov tohto porušenia v rámci ďalšieho konania v predmetnej veci.

K sťažovateľovej námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ v sťažnosti taktiež namietal, že uznesením z 18. decembra 2013 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní sťažnosti vychádzal zo zásady viazanosti petitom návrhu na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a tiež zo skutočnosti, že sťažovateľ je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010). Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv na konanie bez zbytočných prietahov alebo na konanie v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 18. decembra 2012 treba uviesť, že k porušeniu týchto práv sťažovateľa iba samotným uznesením dôjsť nemohlo (m. m. uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 292/06 z 13. septembra 2006).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2013